

29. 3. 2007

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Smrt zaměstnance a její vliv na peněžítá práva zaměstnance a zaměstnavatele

Je jenom logické, že smrtí zaměstnance pracovní poměr zaniká. Tato skutečnost ostatně plyne i z ustanovení § 48 odst. 4 zákoníku práce (zákon č. [262/2006](#) Sb.). To ale bez dalšího neznamená, že ve stejný okamžik zanikají i veškerá práva a povinnosti, které obě strany pracovního poměru dosud vážaly.

Jakým způsobem je třeba vypořádat peněžítá práva zesnulého zaměstnance a jeho zaměstnavatele upravuje ustanovení § 328 zákoníku práce.

Úvodem je třeba předeslat, že, jak z komentovaného ustanovení vyplývá, peněžítá práva zaměstnance jeho smrtí nezanikají. To je důležitý rozdíl oproti peněžitým právům zaměstnavatele, která, jak bude uvedeno dále, až na zákonem stanovené výjimky naopak smrtí zaměstnance zanikají.

Vraťme se nyní zpět k peněžitým právům zesnulého zaměstnance. V praxi půjde zpravidla o mzdová a platová práva (např. právo na vyplacení mzdy či platu, které se stalo splatným až po smrti zaměstnance). Vedle nich se ale může jednat i o právo na náhradu škody dle § 265 a násl. zákoníku práce (hradí-li se škoda v penězích) či o právo na náhradu mzdy za nevyčerpanou dovolenou.

Jde-li o mzdová a platová práva z pracovního poměru či z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, zákoník práce stanoví, že smrtí zaměstnance přechází do výše odpovídající trojnásobku jeho průměrného měsíčního výdělku postupně na jeho manžela, děti a rodiče, jestliže s ním žili v době smrti ve společné domácnosti.

Uvedeným pravidlem se tak zákoník práce vymyká úpravě dědického práva obsažené v občanském zákoníku. Předmětem dědictví se totiž tato práva stávají až ve chvíli, kdy není žádné z výše uvedených osob. Jinak se dědí pouze ta mzdová a platová práva, která přesahují trojnásobek měsíčního výdělku zaměstnance.

Jestliže tedy činil průměrný měsíční výdělek zaměstnance částku 20.000,- Kč a zaměstnavatel mu na dlužné mzdě dluží částku 70.000,- Kč, stává se předmětem dědictví částka 10.000,- Kč. Zbýlých 60.000,- Kč jako částka odpovídající trojnásobku průměrného měsíčního výdělku zaměstnance, resp. právo na její vyplacení, přechází způsobem výše uvedeným postupně na manžela zesnulého zaměstnance, jeho děti a rodiče, jestliže s ním žili v době smrti ve společné domácnosti.

Ostatní peněžítá práva zaměstnance, například shora zmíněné právo na náhradu škody v penězích, se stávají předmětem dědictví.

Pokud se podíváme na daný problém v obráceném gardu, tedy očima zaměstnavatele, pak zjišťujeme, že ve většině případů peněžítá práva za zaměstnancem smrtí zaměstnance zanikají. Jak vyplývá z druhého odstavce komentovaného ustanovení, po smrti zaměstnance nadále trvají pouze následující peněžítá práva zaměstnavatele:

- práva, o kterých bylo pravomocně rozhodnuto,
- práva, která byla zaměstnancem před jeho smrtí písemně uznána co do důvodů i výše, a konečně

- práva na náhradu škody způsobené zaměstnancem úmyslně.

Závazky, které těmto právům zaměstnavatele odpovídají, se smrtí zaměstnance stávají předmětem dědictví a zaměstnavatel se jejich zaplacení proto musí domáhat na dědicích zesnulého zaměstnance.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Odpovědnost zaměstnavatele a zaměstnance v souvislosti s využitím umělé inteligence](#)
- [Nový návrh zákona o platformové práci - 2. díl: Redefinice závislé práce](#)
- [Home office v Česku, Německu a Rakousku: je česká právní úprava práce na dálku dostatečně flexibilní?](#)
- [Postoupení pohledávky na náhradu škody v pracovněprávních vztazích](#)
- [Návrh zákona o digitálních platformách přináší více, než se na první pohled zdá](#)
- [Odposlechy na pracovišti, policejní vyšetřování a skončení pracovního poměru](#)
- [Odpovědnost zaměstnance za schodek](#)
- [Konec improvizace v odměňování: zamyšlení nad návrhem transpozice směrnice o transparentním odměňování](#)
- [Nový návrh zákona o platformové práci - 1. díl](#)
- [Genderový audit jako strategický nástroj zaměstnavatele: Jak se připravit na implementaci směrnice 2023/970?](#)
- [Pokuta za švarcsystém kurýrů Rohlíku potvrzena Ústavním soudem](#)